

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Rusije. [Izv. dop.]

Mej vrsticami mojega poslednjega dopisa mogli ste brati, kako tukajšnja slov.-ruska žurnalistika gleda na potovanje gen. Ignatjeva. Uvodni članek št. 66. „Rus. Mira“ ta vzgled bolj tožno ilustrira; zato vam ga poročam. „Mnogi bi želeli v Evropi, da bi velika gora rodila le — malo miš, da bi velike žrtve krvave in denarne, katere so se prinesle v poslednjih dveh letih radi balkanskih Slovanov, sankcionirale se samo z novo diplomatično karto, in da bi ta papirni list praznično vejal nad gromado kristjanskih življenj, katera so pogubili Turki, v poduk raji in v tolažbo turškim vladikam.“

„Nade privržencev visoke Porte osnovane so na računih, globoko žalečih rusko narodno čuvstvo, in so ravno za to nevredne, da bi se naše novinarstvo z njimi bavilo. No taki računi, kažejo se samo v teh vnanjih listkih, kateri uže davno nosijo na svojem čelu pečat podkupa in podmita. Hudobna ličina sočuvstva k našim miroljubnim težnjam sjemlje se včasih in odkriva se nam brezčisljeni red hladnih, sovražno-nasmešljivih lic. No ne skoro li odkrivajo se ti evropski naši prijatelji?“

„Veliko delo stoji pred nami in čaka svojega izvrševanja od nas. Kaj more nas primorati, odreči se od naloge, v katero smo položili vso svojo narodno politično dušo, milijonno maso gmotnih sredstev, katera ne morejo ostati potratena zastoj, nij bojazen stare Anglije, ni strah pred nami Avstro-Vengrije, ni kaka nova iznajdba zapadno-evropske diplomacije, pitajoče s prazno besedo tak dolgo dokler jej ne damo v roke okončano delo.“

Londonski protokol, kateremu zapad pri-

pisuje neko fantastično, celebno silo, nikakor ne more opravičiti njegove nade. Diplomatični dokument, da si bi bil še tako modro sestavljen, je vendar le ničla proti resničnemu teku reči, kateri zavisi od bolj mogočnih pogojev prirode, čem so vse diplomatične sile vkup. Pa da zadržaj protokola ne more protirečiti odnekdanji politiki ruski — porok za to nam je general Ignatiev, kateri se je udeležil sestava protokola.“

P. S. Denes sem slučajno na kolodvoru srečal se in govoril s Moskvčanom, kateri po svojem položaju spada k višjim klasom, kakor v gmotnih tako in umstvenih obzirih življenja, in je sploh blizu znan z redakcijami nekaterih Moskovskih listov prve vrste. Ta gospod opisaval mi je z živimi barvami stanje v Moskvu, stanje, kakor uže trpi, od kar je car dal svojo krepko besedo. Ne morem in tudi ne smem vam tega razgovora vsega povedati, a povem vam le, „čto vójinistvenno je nastrojénije Moskvu dostiglo svojeje krájnjeej, vozmóžnoj Stépenji.“ A telegram v današnjih „N. V.“ govori, ka so na Peterburški borzi pojavili se sluh o našem ultimatum Angliji glede orijentalnega podpitanja protokola. Tudi nekaj pomeni.

—r.

O dnevnem položnji iztočnega vprašanja

piše dunajsk list tako-le:

„Zastopniki šestih velesil so soboto svoje podpise postavili pod protokol, kateri je Rusija predložila — pa podpisali so ga le z nekakimi pogoji. Protokol bode namreč stoprav potem veljaven, ako se bodo izpolnili pogoji, pod katerimi je Angleška protokol podpisala. Ti pogoji so sklep miru mej Turčijo pa Črno

goro, in pa rusko razoroženje, ki jo navezano na izpolnenje tega pogoja. Resnično je, da je Rusija, da bi dobila pristop Angleške k protokolu, morala obljubiti, da razpusti vojsko; in tega nij obljubila samo v samih besedah, ki se lahko razkadé, nego obljubila je to v pismenej odločnej obliki, katero precizirati je naloga novih obravnavanj. To odgovornost pa je carjeva vlada sprejela le za slučaj, da se turško-črnogorski prepir z mirom konča. Vprvič torej mir mej Carigradom in Cetinjami, potem razoroženje Rusije in kakor se ob sebi umeje, tudi Turčije, potem stoprav dobode protokol, ki se je stoprav 31. marca v Londonu podpisal, popolno moč, in prepušča prostor doslednostim, katere je ruska politika glasno ali molče namenila iz tega delati za-se.“

Tekst protokola se bode, kakor se iz Londona poroča, denes v četrtek predložil angleškemu parlamentu. „Times“ priporočajo Rusom, naj oni vendar izvrše, kar je v protokolu obetano, namreč razoroženje. Zdaj so razprave zopet v Peterburg in Carigrad preložene; če se razbijejo, lahko se bode mislilo, da je Rusija tak rezultat hotela, pravi stari pa menda baš zato naivni angleški list.

Oficijozen list cislejtansk piše o teku orijentalnega vprašanja mej drugim te-le besede:

„Če se vsem političnim dogodkom, ki se tičejo orijentalnega vprašanja tičejo, vzame odeja, s katero jih je ogrnila diplomacija, ostane pač samo neoboriva resnica, da je ves ta čas Rusija oboroževala se in sicer vedno bolj in bolj. . . . Vsak ud velike države pa ve, da se taka oroževanja ne delajo za to, da bi se vsled necih velicij besedij zopet odložila.“

Iz Pariza se pa piše turkoljubej „Köln.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Sedemindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Sedaj se je oglasila kuharica Prime, ki je pri zadnjih stopnicah klicala:

„Gospa Ellisova! Vilkinin deček je prinesel jagode, toda peceljev še niso očističene. Pravi, da niso imeli časa.“

„To je prehudo!“ vskliknila je oskrbnica nevoljna. Rada bi vedela, kdo naj jih očisti peceljev. Kati ima dovolj dela in jaz sama tudi ne morem.“

„Veste, gospa Ellisova! naj jih jaz očistim. Dovolite mi to storiti,“ rekla je Jerica, gredoča za njo, ki je bila uže sredi stopnic.

„Ne, ne! gospica Jerica, vi nikakor ne!“

odvrnila je kuharica Prime; „pecelji bi vam le prste pokvarili.“

„To nič ne de. Moje roke niso iz loščenega usnja. Lehko jih umijem.“

Gospa Ellisova je bila Jerici jako hvaležna za njeno pomoč. Tu se je vsedla v obednici ter je počela svoje delo. Med tem sta Bela in Katinka storili vse, da bi kratkočasili gospoda Brusa. Ta je sedeč na stopnicah in naslonjen na steber v veži, oziral se zdaj pa zdaj tje po vhodu in gori po stopnicah, nadejaje se, da se bode Jerica zopet prikazala. Nazadnje se je ves obupen mislil uže posloviti, ko je stopila njegova sestra Francika skozi vrata in leteča prek dvorišča je drla memo trojice naravnost v hišo.

Toda brat nje jo je vjel v roke ter jej je nekaj pošeptal na uho, predno jo je izpustil.

„Kdo je ta divja Indijanka?“ vprašala je Katinka Rajeva, ko je Francika letela črez dvorišče ter je izginila.

„Sestra moja,“ odvrnil je Benjamin mrzlo.

„Kaj? sestra vaša?“ rekla je Katinka milo. „Večkrat sem jo videla, pa nikdar se nijsem zmenila za njo. Nijsem vedela, da je vaša sestra. Kako nežna deklica je!“

„Kaj mislite to?“ rekel je Benjamin. „Žal mi je, da se ne morem zlagati z vami. Meni se zdi pravo tičeje strašilo.“

Francika se je zopet pokazala in za trenotek postavi na stopnicah, vskliknila je brez ovinkov:

„Pravi, da ne more; ima mnogo opraviti.“

„Kdo?“ vprašala je Katinka, ki je sedaj sama zajela Franciko in jo ustavila.

„Gospica Flintova.“

Gospod Brus je zarudel nekoliko in Bela Klintonova je to opazila.

„Kaj pa dela?“ vprašala je Katinka.

„Recelje obira jagodam.“

„Kam pa hočeš, Francika?“ vprašal jo je brat.“

Ztg. da: „ruska vlada ne more razorožiti ali razpustiti svoje vojske, če se prav kak poseben dogovor podpiše. Če Turčija ruskih terjatev ne sprejme, bode Rusija iz strahu (?) pred notranjo revolucijo okoli 15. maja vojno začela. Ruska vojska je preveč navdušena za vojno, da bi se mogla ali smela kar tako razpustiti.“

Kako je torej po vseh tacih glasih možno še miru upati, kakor ga nekateri?

Poštenost srbskih trgovcev,

hvali celo „Neues Wiener Tagblatt“, kateri v nedeljskem listu, zadaj mej svojimi trgovinskimi poročili tako-le piše:

„Vsakako nam je za spomlad za izvožno kupčijo zopet Srbija odprta, in če promet tja doli ne bode brz tako velik, kot je bil prej, bode vendar nekaj pripomogel, da bode celotni preklad večji. S pohvalo se mora v tem omeniti, da se srbske firme zaporedom spravljajo, izpolniti svoje višje dolžnosti, in da niti ne čakajo konca moratorija, kateri izteče še le z junijem. Kdor ne more precej vsega plačati, plača nekoliko v gotovini in se zaradi družega ostanka dogovarja. Doda se, da bi bil kateri srbski trgovec terjal, naj se mu kaj odpusti, in avstrijski trgovinski svet sme po tej probi poštenosti in trgovskega častnega čutja pač mirno zopet zveze s Srbijo začeti.“

Z dvojnega obzira smo to poročilo v nemškem, torej nam Slovanom in Srbom protivnem časniku čitali z veseljem in zadovoljstvom. Prvič namreč kaže ta slučaj, kako zares dobro in za našo trgovino in za blagostanje naše monarhije koristno bi bilo, ko bi v celem orijentu ali vzhodu nastal državni red mej Jugoslovani, rešenimi izpod turškega barbarstva, kakor so ti Srbi, kateri po groznej, uničevalnej vojski z veliko turško državo niso finančno uničeni, nego svoje dolžnosti izpolnjujejo, da se celo protivniki čudijo! Kakor Francozje!

Drugič pak se domišljamo in se bodo tudi naši bralci gotovo še spominjali, kako so pred malo dnevi baš ti nemški dunajski organi, in za njimi naši provincijalni nemškutarčki grdo in surovo psovali na naše slovanse brate Srbe in na vse Jugoslovanstvo, grdeč in črneč jih s „svinjskimi pastirji“, dalje z „ovčjimi tatovi“, z „razbojniki“, z „ruskimi lovskimi psi“ — in so milovali jih

hinavsko, da idejo vse svoje imenje prodajati in izdajati za nič, ko so ti vrli junaci vendar šli v boj za svoje brate, če prav jim je bila moč preslaba. Resnica zdaj te nemške klevetnike po ustih bije!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. aprila.

Napovedani *shod katolikov* na Dunaji je bil celo, kakor nek dunajski list poroča, povod ministerskemu posvetovanju. Ministri so, kakor ta list pravi, sklenili, da bodo liberalcem, ki so zadnji čas slabe volje, naredili veselje s tem, da bodo ostreje začeli postopati proti „ultramontanizmu.“ V smislu tega sklepa se je določilo, da se bode k zboru katoličanov poslal c. kr. komisar. Ravno tako se je sklicevalcem shoda katoličanov povedalo, da bode vsak napad na postave imel za soboj takojno razpuščenje zbora. — Ako naši ministri, pristavljajo celo graška „Tagespost“, mislijo, da bodo z ostrim postopanjem proti klerikalcem za svoje grehe spokorili se, mora se jih pomilovati.

V naše države.

Jako vojevit telegram prihaja iz *Aten* 3. aprila: „Postava o rezervi precej stopa v moč. Trije vojni tabori se bodo naredili in šest Krupovih kanonov se bode kupilo.“ — Torej s spomladjo vendar tudi Grška stopi v vojno.

Iz *Belgrada* se javlja, da so 1. apr. mej večerno godbo pobili italijanskemu konzulu okna. Uradni list to obžaluje in pravi, da nema nobenega pomena. (A ima morda tega, da je zadnji čas italijanska vlada sovražno izkazala se Črnejšgori, terjajočej luko v adrijskem morji?)

Turški poslanec ima iz Londona odpotovati po podpisani protokola v Petersburg, kjer bode vodil daljše razgovarjanje. V podonavskem vilajetu se je začelo zopet veliko razburjenje. Sadik-paša je baje z okrožnim pismom ukazal, da se morajo ogibati vsakega konflikta s kristijani.

Iz *Londona* se poroča, da so po podpisani protokola zastopniki velesil imeli posebno razgovarjanje v palači francoskega poslanika. „Times“ meni, da je to velik diplomatičen uspeh Angleške, da se je protokol podpisal.

Bismarck pojde za dalje časa počivat na odpust. Vsled tega so uže pisali, da hoče dati ostavko, ali celo da jo je uže dal, ker so se mu dvorni krogi v stvari generala Stoscha zamerili. To pa iz Berlina preklicujejo.

V *zedinjenih državah* severne Amerike se dela srednja stranka iz zmernih življenj republikanske in demokratične stranke.

Dopisi.

Iz Laškega trga na slov. Štajerskem 2. aprila. [Izv. dop.] Hranilno in posojilno društvo na Laškem je po svojem vodništvu dne 11. marca tega leta občnemu zboru letni račun za leto 1876 predložilo, iz katerega se razvidi, da je društvo pretečeno leto vsega skupaj z 117.511 gld. 26 kr. občevalo, — gotovo za tako malo društvo, kakor je to na Laškem, velika svota, — in dokaz, da društvo na dobrih nogah stoji in da tudi posamezni posestniki društvu ne samo denarje izročujejo, ter tudi denarje si izposojujejo; — čisti iznesek ali rezervafond konca le 1876 je 1466 gld. 90 kr. in inventar 251 gld. 42 kr. Pri volitvi so bili izvoljeni: Gospod Franc Tieber veliki posestnik na Laškem za načelnika; gospod Andrej Elsba her, trgovec in hišni posestnik na Laškem za namestnika, gospod Drolc Jože, veliki posestnik in trgovec, na Laškem za blagajničarja, gospod Trap Konstantin, hišni posestnik na Laškem za knjigovodjo, v nadzorniški odbor pa gospodje Janez Kastelic c. k. okrajni sodnik na Laškem, gospod Anton Kukovic, c. k. davkarski kontrolor na Laškem, gospod Andrej Kepa, hišni posestnik na Laškem, gospod Prešer Janez trgovec na Laškem, gospod Karel Weber, posestnik na Laškem, in gospod Bast Pavel, usnjar na Laškem. Občnega zbora se je 83 udov udeležilo, in so se živahni govori jeden za drugim vrstili, ter se je tudi po predlogu gospoda Rajka Špindlerja sklenilo, da se naj nadzorstvo in vodstvo društva za tri leta voli.

Iz Bistriškega okraja na Notranjskem 1. apr. [Izv. dopis.] Velika revščina, katera nas tare, ne da se prikrivati. Toda Bogu bodi hvala: rešeni smo vsaj nekaterih oderuhov, kateri so žalibog dolgo dolgo naše ljudstvo odirali. — Akoravno je dosti slabega, ne obupajmo, kajti revščine krivi bili so prvič oderuhi, drugič pa tudi (in sicer še veliko več) tisti, kateri so oderuhom pomoč dajali, ali jih pri miru pustili. Da se sedaj temu koncu bliža, zahvaliti se imamo tudi novemu sodskemu vodji g. K., kateri se ne briga za bogatino nič več, nego za reveže, ampak je pravičen sodnik. Uže mnogo možakov sem osobno slišal, kako so njegove razsodbe hvallili, in tudi še mnogo jih je, kateri jih težko pričakujejo s pravičnim upanjem, da jim bode

„Tje gori“
„Kaj te puste po vsej hiši?“
„Gospica Flintova mi je rekla, naj grem tje gori ter prinesem tičke doli.“
„Kake tičke?“

„Njene tičke. Obesila jih bodem na solnce; potem bodo lepo peli.“

Letela je dalje in se kmalu vrnila s kletko, polno monijev, katere jej je bil Viljem iz Kalkute poslal.

„Katinka!“ rekla je Bela, „to so pač oni tički, ki naji s svojim šumom vsako jutro tako rano izbude.“

„Prej ko ne,“ odvrnila je Katinka. — „Francika! prinesi jih malo sem, kaj ne? — Rada bi jih vidila. — Za milost!“ nadaljevala je, „kako male živalice so. Gospodine Brus, pogledjte jih vendar. — Kako mični so!“

„Francika! postavi jih na stopnico, da ih bodemo bolje videli,“ rekel je Benjamin.

„Bali se bodo,“ odvrnila je Francika,

„in gospica Jerica nema rada, da bi se tički plašili.“

„Plašili jih ne bomo,“ odgovoril je, „prijazni bomo s tički gospice Jerice. Od kod jih je pa dobila. Kaj veš ti, Francika?“

„Tički iz vzhodne Indije so. Gospod Sullivan jih jej je poslal.“

„Kateri gospod Sullivan?“ vprašala je Bela. „Kaj veš za njegovo krstno ime?“

„Zdi se mi, da se kliče Viljem,“ odgovorila je Francika. „Gospica Emilija tičke zmirom kliče mali Viljčeki.“

„Bela!“ vskliknila je Katinka, „to je tvoj Viljem Sullivan.“

„Kako srečen se mi zdi ta mož!“ rekel je gospod Brus z jako zbadljivim glasom; vlast je lepe gospe in dobri prijatelj drugi.“

„Katinka! ne vem kaj hočeš?“ rekla je Bela zbadljivo; „gospod Sullivan je mojemu očetu mlajši družnik v kupčiji, jaz ga pa uže leta in leta nijsem videla.“

„Razen v svojih tanjah, Bela!“ omenila je Katinka. „To si blezo izpozabila.“

Bela je jako kislo pogledala.

„Ka se vam sanja o gospodu Sullivanu?“ vprašala je Francika ostro pogledavši Belo. „Čem iti noter in prašati Jerico, če se tudi njej sanja o njem.“

„Le pojdi,“ rekla je Katinka, „in jaz te bom spremila.“

Tekli ste črez prehod, odprli duri v obednico ter ste obe isti trenotek vprašali Jerico za gospoda Sullivana.

Tako iznenadena Jerica nij niti zarudela niti se kazala v zadregi, temveč odgovorila je mirno: „Da, v časih. Kaj pa veste o gospodu Sullivanu? Zakaj pa vprašate?“

„O nič,“ rekla je Katinka. „Drugi le sanjajo o njem in medve prašave, da bi poizvedle, koliko jih sanja.“ Zaprla je duri ter je radostna tekla nazaj in je rekla Beli, naj bode vsaj tako odkritosrčna kot Jerica, ter

pravica došla. — Naj bi se pa tudi take postavice naredile, da bi bilo sodcem še lažje braniti ubogo ljudstvo pred oderuhi.

Domače stvari.

— (Kranjski muzeum zanemarjen.) Kustos tukajšnjega muzeja, znani slovenski renegat g. Dežman, priobčuje v zadnji „Laib. Ztg.“ v prilogi, kaj so razni gospodje zopet zanimivega podarili ljubljanskemu muzeju. Ta izkaz kaže, da zanimanje za ta naš deželni zavod nij ugasnilo. Ali kdor naš muzej sam ogleda, vzlasti pa kdor ve, kaj je red in dobro hranjenje takega delikatnega blaga, ta vidi, da je kranjski muzeum v strašno nemarnih, nedelavnih rokah. To zlasti vsi tuji veščaki obiskovalci grajajo. Lepe stvari konec jemljo, druge so vse v neredu, tretje brez vsega pravega znanostnega pregleda. To se je uže v dež. zboru konstatiralo, a nič ne pomaga. Pa se ve da nij čudo, da je vse zanemarjeno in pusto. G. Dežman se za vse drugo briga, kazinari, tagblatari, samo za muzej ne skrbi; pustiti ga boljšim rokam tudi neče. Tu bi bilo treba disciplinarnosti!

— (Deželni zbor) se je danes začel. Večidel poslancev je prišlo uže včeraj sem.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima danes 5. aprila ob 5. uri po poludne sejo. Na vrsti so verifikacije novovoljenih odbornikov, poročila stavbene in šolske sekcije in posebni nasvet g. K. Kluna o definitivnem nastavljenju kateheta na mestnej šoli.

— (Slovensko gledališče.) Veliki ponedeljek se je igral „Zapravljivec“ na korist našega komika g. Kajzela. Gledališče je bilo polno, znak, da umeje naše slovensko občinstvo zasluge beneficijantove ceniti. Naj bi v izpodbujo igralcev tudi naslednje benefice ne zanemarjalo.

— (Iz Logatca) se nam piše: Novi poštni urad se je dne 1. t. m. odprl v Zgoranjem Logatci; torej imamo sedaj v Logatci dva poštna urada z imenom: Logatec in Zgornji-Logatec.

— (Tatovi.) V Hrušovcu v Št. Jurskej župniji je na veliko nočno nedeljo eden one dolgoprstne bande, ki ne poznajo razločka mej „moje in svoje“ vkradel „jervas naložen z blagoslovljenim“ in z velikim trudom po časi prisluženih in prihranjenih 100 gld. mej tem časom, ko so ljudje zjutraj v cerkvi bili.

Sploh se tukaj zadnji čas tatovine tako pogosto vrše, da je čudno.

— (Požar.) Blizu Ptuja je 29. p. m. pogorela ob 8. zvečer vas po neprevidnosti ljudij, ko so kolač pekli. Ogenj se je urno razširil in je štirim posestnikom v nekaterih urah vsa poslopja uničil. Škoda se še nij zračunila, a jako velika je. Pogorelecey nij bil nobeden zavarovan. Slabe praznike so imeli.

Vabilo.

Čestiti družabniki društva „ljublanske ljudske kuhinje“ se uljudno vabijo k občnemu zboru, ki bode dne 8. aprila t. l. v spodnjih prostorih starega strelišča ob 10. uri dopoldne, da se izvoli gospodarski odbor za to društvo. Isti dan se bode prvokrat za poskušnjo pripravilo in izdalo 60 jedilnih porcijonov po 10 kr. in 30 porciji po 6 kr.

V Ljubljani, dne 3. aprila 1877.

Začasni odbor.

Razne vesti.

* (Tri osebe zadušile) se se v neke hiši v Žizkovo pri Pragi. V tej hiši se je namreč postrežnica Jozefa Stelika s svojimi troje otroki zaprla v stanovanje, zakurila peč, in šla z otroki spat. Ko je nek osobenjak o pol enajstih po noči vrata se silo odprl, bila je soba z ognjenim plinom napolnjena in štiri osebe so kakor mrtve ležale po posteljah. Zdravnik je še enajstletno dekle otel, mati in ona dva otroka pa so bila uže mrtvi.

* (Zedinjena do smrti.) Na posestvu nekega bogatega graščaka v zemlinski stolici je star zakonski par — Ivan Sabo in njegova žena — služil. Še pred nekaterimi leti je praznoval svojo zlato poroko. Mož je bil, akoravno uže nad sto let star, telesno še tako močan in zdrav, da je dva mernika koruze še daleč v mlin nesel. 10. p. m. pa je nenkrat po kratkem trpljenju umrl, — in so ga 12. p. m. na pokopališče nesli. Pri pogrebu je bila njegova 96 let stara soproga še popolnoma zdrava, prosila pa je, naj njene moža ne pokopljejo še, naj malo potrpe, ker hoče z njim zedinjena biti. Se ve da jej nijso te čudne prošnje izpolnili, ampak so moža zasuli. Otroci so očeta spremili na pokopališče, stara ženska pa je ostala doma. Ko pa so se otroci s pokopališča vrnili domov, našli so mater — mrtvo!

* (Umor.) Iz Kašave se piše 28. pr. m.: Denes dopoldne se je tukaj na glavnem trgu, ko je prišlo na tisoče ljudij na sejm, zgodil umor, ki je vse meščane razburil. Železniški

delavec Slivko je bil namreč iz službe izpoden in je mislil, da je temu vzrok njegov tovariš Mesarčik, zaradi česar mu je uže dva meseca stregel po življenju. Denes ob 10. uri je svojo žrtev dobil na glavnem trgu. Vrgel je svojega nasprotnika čez most v potok, skočil potem za njim in ga z dozda skrito sekiro trikrat vseknil po glavi. Ta zločin je morilec samega menda omamil, kajti ne da bi se branil, dal se je zgrabiti in odpeljati. Drugi je takoj potem v bolnišnici umrl.

* (Magjarsko.) V občini Eötvös v temeškeji stolici je 70 otrok, ki bi morali šolo obiskati, za katere je treba učitelja; dalje je tam 170 krav, ki bika nemale. Občinski zastop je sklenil, da bode bika kupil na občinske stroške, učitelja naj pa starši otrok sami plačajo.

* (Kako se cigani gosti uče.) Grof Teleki pripoveduje v svojem listu tole od cigánov: Enkrat sem Boka Karolija vprašal: Povejte mi vendar, Karolji „bači“, kje ste se učili gosti? — Pri gospodu Ibraniu! — Torej ta dobro igra? — O, nič ne zna. — Kako ste se pa naučili vi od njega? — Čisto lahko. Kadar nijsem dobro igral, zagnal mi je kozarec v glavo, in to je ponavljal tolikrat, da sem — dobro igral.

* (Boj s kačo.) Veliki četrtek se je neka gospa peljala iz postaje Sadska na Češkem sama v nekem kupeji tretjega razreda. V onem trenutku, ko se je vlak začel premikati, zakričala gospa in postane vsa blede; pogleda skozi okno in kriči: Kača je tu — pod klopjo! Konduktar gre notri in ostane pri gospi, da bi se ne bala. Oba sta stopila na klop, da bi bila varna. V Podjebradu, ko se vlak ustavi, začno s palicami po kači mahati, dokler nij skočila skozi odprta vrata ven na tla, kjer so jo tako dolgo mahali in topli, da se nij ganila. Ko so pa potem kačo bolj natančno pogledali, prepričali so se, da to nij kača, ampak tri kilograme težka — riba jegulja. Kako je prišla na železnico in kam se je mislila peljati, to se nij moglo zvedeti.

* (Dvakrat so drevesa rodila v enem letu) v južni Franciji leta 1719. Po prvih pridelkih so drevesa meseca oktobra zopet počela cveteti in meseca decembra dobili so v drugo popolnoma zrele češnje in jabelka.

* (Nevarnost za francosko vinski kupčijo.) Ker se je ponarejanje vin na Francoskem počelo tako širiti in se v to potrebujejo celo otrovne tvarine, katere so zdravju škodljive, se na Švicarskem dela na to, daj se prepove uvažanje francoskih vin. Ako bodo to posnemale tudi druge države, proti francoski vinski kupčiji velika nevarnost, našim vinom pa boljša prihodnost.

naj prizna svojo slabost; to se jej zdi primernejše, nego, da bi tajila in zarudevala.

A Bela nij pripuščala, da bi se dalje šalila z njo. Bila je resnobno razžaljena ter tega nij nikakor skušala zakriti. Gospod Brus je bil v zadregi ter je kmalu odšel, da bi sestrični sami mej soboj svoj prepir poravnali. Po njegovem odhodu je Bela precej zložila svoje delo, ter je šla zelo resnobno v svojo sobo; Katinka pa je ostala, smijala se jej ter skušala skleniti prijateljstvo s Franciko Brusovo. Katinka se je namreč tudi močno zanimala za brata, ter je mislila, da bode svoje namene jako pospeševala, če se bode sprijaznila s sestro. Morebiti jo je k temu zapeljalo, ker je opazila, da Jerico imata oba enako rada.

Zato je prosila Franciko, naj se vsede poleg nje, objela jo je ter je počela govoriti o Jerici in o začetku velicega prijateljstva, ki blezo veže njo in rodbino Brusovo.

Zmirom zgovorna Francika jej je rada

povedala vse okoliščine, ki so jo toliko navezale na starejšo njeno prijateljico.

„In tvoj brat,“ rekla je Katinka, „jo gotovo uže dolgo pozna?“

„Mislim da,“ odgovorila je Francika neskrbno.

„Ali jo ljubi?“

„Tega ne vem. Mislija bi. Ne razumem, kako bi mogel drugače.“

„Kaj pa ti je pošepetal v uho, ko si sem prišla?“

Francika se nij mogla precej spomniti. Ko jej je pa opomnila odgovor njen, odvrnila nagloma: „Rekel mi je, naj vprašam gospico Jerico, ali se bode kmalu vrnila, in naj jej povem, da se čakaje jo hudo dolgočasi.“

Katinka se je namrdnila in se je hudo držala. „Rada bi vedela,“ rekla je, „ali je gospica Flintova bila navažena tu sprejemati družbo in če so z njo ravnali, tako kakor z menoj.“

„Se ve da, se ve da,“ odgovorila je Francika živo, „zakaj pa bi ne? Najizvrstnejša

mlada gospa je, katero sem videla; in mati moja pravi, da se najličnejše obnaša, in da naj mi bode v izgled. — Oh! gospica Jerica! vskliknila je, ko je Jerica jagode postavivši v obednico, šla mimo konca veže: „Ali ste pripravljeni?“

„Da, Francika! precej bodem,“ odvrnila je Jerica.

„Pripravljena, za kaj?“ vprašala jo je Katinka.

„Čitale bodeve,“ rekla je Francika. „Jerica bode gospici Emiliji glasno čitala konec Hamleta. Včeraj jej je čitala prva tri dejanja in gospica Emilija mi je dovolila poslušati v svojej sobi. Jaz ne razumem dosta, če ga sama čitam, kadar pa poslušam gospico Jerico, jasno mi je popolnem. Prekrasno čita, in danes sem prišla sem, da jo bodem poslušala igro čitati do konca.“

Katinka zapuščena tudi od zadnje družnice se je vlegla na zofo v veži ter je zadremala.

(Dalje prih.)

Národno-gospodarske stvari.

Ali zemlja po detelji opeša, ali postane rodovitnejša?

(Iz „Kmetovalca“.)

(Konec.)

Poglejmo pa nekoliko deteljo v času njene rasti. Naglo bomo prepričani, zakaj detelja le relativno ali navidezno zemljo zboljša, ne pa tudi absolutno. Ko detelja raste več let na enem zemljišču, naredi globoke korenine, katere tudi več metrov globoko v zdolnjo plast zemlje segajo, zemljo rahljajo, ter razkrojevanje nezgorljivih tvarin v zdolnji plasti pospešujejo. Iz tega je razvidno, da detelja sebi potrebno hrano posebno v zdolnji plasti zemlje išče, jo v zgornjo plast dopeljava in razvija iz nje korenine, steblo in perje. Če pri košnji detelje odpade nekoliko perja in s tem zgornjo plast pognoji, se to gnojenje zgornje plasti vrši le na stroške dolnje plasti, od koder dobiva detelja hranljive tvarine. S tem, da je poljedelec odpeljal pokoseno deteljo iz polja, je tudi polju odpeljal veliko množino nezgorljivih tvarin, katere mora zemlji zopet povrniti, ako hoče zemljišče v dobrem stanju ohraniti.

Znano nam je tudi, da ima zemlja to posebno lastnost, da vodo, katera teče v globoke plasti, filtrira in čisti naj hranljivejših tvarin, katere so v nji raztopljene, kakor n. pr. kali, amon in fosforova kislina. Čeravno tedaj odpadlo perje zgornjo plast pognoji, vendar one redivne tvarine, ki vsled tega gnojenja nastanejo v zgornji plasti, ne morejo nikakor več z dežjem priti v zdolnje plasti zemlje, od koder so bile vzete, ker jih zemlja iz vode izloči in obdržava v zgornji plasti. Iz tega sledi, zakaj postaja zgornja plast pri detelji od leta do leta rodovitnejša, zdolnja pa od leta do leta revnejša, dokler rast detelje popolnoma ne zaostane. Rastlinska hrana se od leta do leta kopiči v zgornji plasti zemlje, zato je po detelji vsejane rastline, katere imajo bolj na plitvem korenine, tako krepko rastejo in se razvijajo ter tako obilno rodijo. Ker pa zdolnja plast od leta do leta bolj oslablja, zato je tudi detelja potem, ko je izsrkala iz nje potrebno hrano, ne more uspešno rasti toliko časa, dokler se hrana zopet v potrebni množini ne razkroji, da dobi detelja dovolj živca. Vendar pa ne sledi iz tega, da bi zemlja imela več hrane po detelji kakor pa pred deteljo, ampak prav za prav jo ima za toliko manj, kolikor več se je detelje zemlji odvzelo. Detelja je bila le ono sredstvo, katero je hrano iz zdolnje plasti pripravilo na površaj ali v zgornjo plast zemlje.

Kar se tiče pa korenin, katere po detelji ostanejo v zemlji, pospešujejo rodovitnost zdolnje plasti s tem, da potem segnjijejo, deloma pa tudi s tem, da zemljo rahljajo, ter zraku laglje vhod v zdolnjo plast napravijo, vsled česar se razkrojevanje nezgorljivih tvarin hitreje vrši. Da pa postane zdolnja plast zopet dovolj rodovitna za deteljo, v to treba več let, zato se sme še le čez nekoliko let detelja zopet na ono mesto vsejati, ako hočemo, da bomo imeli tudi dovolj pridelka od nje.

Če v kratkem ponovimo vse še enkrat, tako sledi:

1. Detelja ne dobiva hrane le iz zraka, ampak mnogo dobiva jo tudi iz zemlje.
2. Detelja zboljša le zgornjo plast zemlje in sicer na stroške zdolnje plasti, katera po detelji postane revnejša.
3. Detelja se toliko časa na ono mesto zopet ne sme sejati, dokler nema zdolnja plast zopet dovolj razkrojene hrane.
4. Zemlja, skupaj jemaje zgornjo in dolnjo plast, po detelji ne postane rodovitnejša, ampak zgubi še nekoliko redivnih tvarin, zato bi bilo napačno mnenje, da detelja povrne zemlji vse one tvarine, katere bi ji prej odvzela žita ali pa okopavine.

Kuralt.

Tržnice.

3. aprila:

Schaka iz Šmarja. — Zupan iz Reke. Pri Slonu: Iracuzzi iz Vidma. — Kalan iz Gorenjskega. — Prinz iz Celovca. — Seidnitzer iz Gradca. — Just iz Trsta. — Cusmin iz Gorice.

Tržne cene

v Ljubljani 4. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 30 kr.; — rez 6 gld. 80 kr.; — ječmen 5 gld. 30 kr.; — oves 4 gld. — kr.; ajda 5 gld. 85 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — kornuza 5 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 5 gld. 30 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 84 kr.; — špeh frišen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 40 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 15 kr.; — slame 3 gld. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 4. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 " 20 "
Zlata renta	77 " 40 "
1860 drž. posojilo	110 " 25 "
Akcije narodne banke	818 " — "
Kreditne akcije	162 " 10 "
London	122 " — "
Napol.	9 " 74 "
C. k. cekini	5 " 72 "
Srebro	107 " 10 "
Državne marke	59 " 95 "

Izvrstni raki

(82—1)

se dobivajo vsak dan v gostilnici pri „Lozarji“ (Stadt München).

Tam se dobiva tudi petero sort prav dobrih vin in zmiraj gorke in mrzle jedi.

Umeteljni zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombiranje z zlatom ali drugimi sposobnimi polnili, piljenje, čiščenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370—20)

Paichelu,

zdravniku za zobe, pri Hradeckega mostu, v Malyevej hiši I. nadstropje.

Novo iznadjena i pripravljena vegetabilna salicylna voda

od dr. Kaliča.

Uporabom ove vode ne samo se podpu-noma i sasvima odstranjuju najžešće boli zubi, i sve ostale njihove mane, kao što kamen (Weinstein), raztok, (Beinfrass) itd. i svake vrsti bolesti usti, vrata, zjala itd., nego se njom lieče i rane vsake vrsti, prouzročene zasiekom, ubodom, puškom, omečinom ili ože-gom; osim toga je najsigurniji liek proti teku krvi iz nosa i iz matice, proti bielotoku (weisser Fluss), koje vse bolesti se ovom vo-dom u jako kratko vrijeme izlieče.

„Non vestis auro decorata, sed virtus et honor ornare debent hominem.“ Ne zlatom izvezeno odielo, nego kriepost i poštenje mo-raju rešiti čovjeka.

Negledajmo dakle na izvanjski oblik bo-čica, na kojih su prilijepljene zlatne, srebrne, varavimi obećanji, koje dolaze u trgovinu uz ogromnu cieniu, nego na sadržaj njihov, od koga samoga možemo se pomoći nadati. Svatko se može najlaglje osvjedočiti, da nebećajem previše na svojih jednostavnih etiketah, ako samo jednu od svojih bočica upotrebi.

Ova vegetabilna voda jest zastalno prva, koja je bez svake primjese eteričkih, alko-holičkih, bezslanih i ostalih jedkih rudnih tvari, bez ikakvog aromatičnog ulju, koje se sve sastavine mogu u skoro svih dosada pre-poručanih vodah naći, i koje kupcu prije škode no korist.

Ciena jedne boce od 5 unača uz poduku o porabi 60 novč., sa poštom 20 novč. više. Tuće boca 6 for. — pol tuceta 3 for. Na-ručitelji nam nepoznati dobivaju ovu samo uz poštarsko pouzeće (Nachnahme) i ako nam u napred pošalju 20% u gotovu. Glavno skladište samo kod g. Nikole Pavatic, Droguerista u Rieci (Fiume) Piazza del Teatro.

Dr. Valentin Zarnik

ima svojo odvetniško pisarnico v tistih prostorih, kjer je bila poprej bilježniška pisarnica ranjcega notarja gosp. dr. J. Rebiča, nasproti „Križankom“ (ali mestni delegirani sodniji), pri tleh, hišna štev. stara 181, nova 19. (79—2)

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične briz-galnice, mlečne pumpe, sesalne stekle-nice, vezi za počene

po fabriške ceni.

Jedino le pri

(53—42)

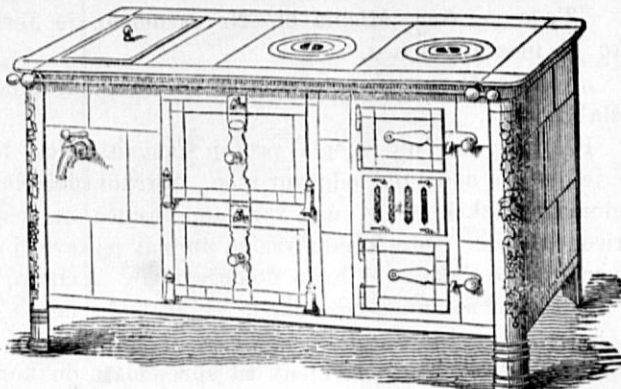
Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Umrli v Ljubljani

od 30. marca do 1. aprila:

Katarina Šinkovec, osebenjica, 66 let, v deželni bolnici, za črevnim ka-tarom. — Aleksander Kosak, delavec, star 48 let, in Jan. Črnašar, osebenjak, star 48 let, oba v deželni bolnici, za pljučne tuberkulozo. — Janez Marinko, hišni posestnik, star 39 let, na cesti v mestni gozd št. 57, za pljučnim vnetjem. — Anton Žvokelj, star 44 let, v dež. bolnici, za kroničnim vnetjem možjan. — Gregor Jaraj, usnjarski prodajalec in hišni posestnik, star 73 let, na kar-lovske cesti, št. 6, za oslabljenjem pljuč. — Luka Stibil, institutni siromak, star 85 let, v Krakovem št. 52, za osabe-lost. — Vincencij Prebil, mizarja otrok, star 2 mes., v otročje bolnici na Po-lanah št. 67, za atrofijo.

Albin C. Achtschin,

stavbeni ključaničar,

V Ljubljani, na ogli krojaške ulice št. 8 nova.

Velika zaloga

vsakojakih „šparherdov“

po najnižji ceni.

Ilustrirani cenilniki na zahtevanje zastonj.

Tam se dobosti tudi dve gonilni kolesi, 7 in 10 colnih centov težki, s stojalom vred, prav po ceni. (71—3)